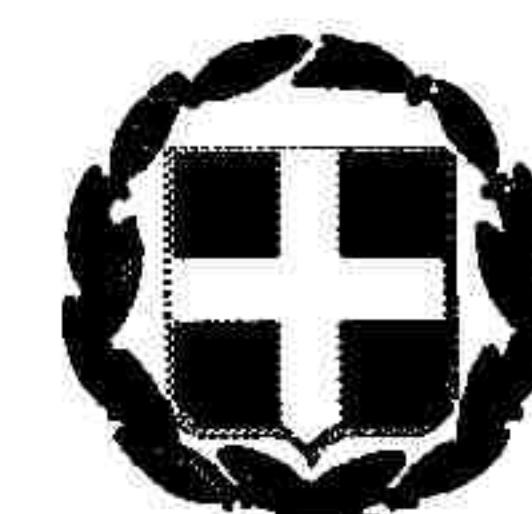

16 Απρ. 2014

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
Ταχ.Δ/νση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ.101 77 ΑΘΗΝΑ
Τ 210 69 20 287 - FAX: 210 69 94 841
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. : 7017/4/17495

Αθήνα, 16 Απριλίου 2014

**ΠΡΟΣ: ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ
ΕΝΤΑΥΘΑ**

- ΚΟΙΝ.: 1. Βουλευτές κ.κ. Β. ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ,
Ν. ΒΟΥΤΣΗ, Θ. ΔΡΙΤΣΑ, Χ. ΚΑ-
ΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗ, Σ. ΣΑΚΟΡΑΦΑ,
Α. ΣΤΑΜΠΟΥΛΗ και Δ. ΤΣΟΥ-
ΚΑΛΑ**
- 2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ :**
**α) ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ/ 101 83
β) ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΑΙΓΑΙΟΥ/
185 10**
(Γραφεία κ.κ. Υπουργών)
- 3. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΣΥΛΟΥ/ ΥΠ. ΔΗ-
ΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑ-
ΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ**
- 4. ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ**
(Γραφείο κ. Αρχηγού)

ΘΕΜΑ : Αστυνομική βία σε βάρος παρανόμων μεταναστών. Ενέργειες Υπηρεσιών. Συναφή στοιχεία.

ΣΧΕΤ. : ΕΡΩΤΗΣΗ 7238/ 24-03-2014.

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ. Β. ΚΑΤΡΙΒΑΝΟΥ, Ν. ΒΟΥΤΣΗΣ, Θ. ΔΡΙΤΣΑΣ, Χ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ, Σ. ΣΑΚΟΡΑΦΑ, Α. ΣΤΑΜΠΟΥΛΗ και Δ. ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ, σε ό,τι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι ο σεβασμός της αξίας του ανθρώπου και των εξ' αυτής απορρεόντων δικαιώμάτων του και η προστασία αυτών, αποτελούν συνταγματικές επιταγές με αποδέκτες, προεχόντως, το προσωπικό όλων των εξουσιών της συντεταγμένης Πολιτείας. Επομένως, στο πλαίσιο και το πνεύμα αυτό και με προσήλωση στη θεμελιώδη αρχή της νομιμότητας οφείλει να ενεργεί και το προσωπικό των αστυνομικών Υπηρεσιών, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων του.

Προς την κατεύθυνση αυτή, το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας έχει διαβιβάσει, σε όλες περιφερειακές αστυνομικές Υπηρεσίες, σχετικές εγκυκλίους διαταγές, στις οποίες, μεταξύ άλλων, αναδεικνύεται η υποχρέωση και η σημασία του απόλυτου σεβασμού της προσωπικότητας των πολιτών, των ατομικών τους ελευθεριών και δικαιωμάτων, καθώς και της ίσης μεταχείρισης χωρίς φυλετικές, εθνοτικές ή άλλες διακρίσεις, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εσωτερικό, το ευρωπαϊκό-κοινωνικό και διεθνές δίκαιο.

Επισημαίνεται δε, ότι η προσπάθεια που καταβάλλεται για το σκοπό αυτό είναι συνεχής και δεν αφορά απλά στην αποσπασματική αντιμετώπιση περιστατικών που αναφύονται, αλλά κατατείνει στη δημιουργία κλίματος, σκέψης και κουλούρας σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και προς τούτο λαμβάνονται υπόψη οι εκθέσεις και οι συστάσεις διεθνών οργάνων για λήψη των, κατά περίπτωση, απαραίτητων και ενδεδειγμένων μέτρων από τις ελληνικές Αρχές, με στόχο την πρόληψη και αντιμετώπιση πράξεων κακομεταχείρισης ατόμων. Επίσης εναρμονίζονται οι ενέργειες των αρμόδιων Υπηρεσιών μας προς τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Δ.Δ.Α).

Για την επίτευξη του ανωτέρω σκοπού, παρακολουθείται, αδιαλείπτως, η υλοποίηση των ανωτέρω εγκυκλίων και σε περίπτωση που καθίσταται αναγκαία η λήψη τυχόν συμπληρωματικών μέτρων, εκδηλώνονται, άμεσα, ανάλογες ενέργειες.

Ειδικότερα, σας πληροφορούμε ότι με την 6004/1/182 από 24-10-2012 εγκύκλιο διαταγή του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας, η Διεύθυνση Εσωτερικών Υποθέσεων του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας (Α.Ε.Α) επιλαμβάνεται, κατ' απόλυτη προτεραιότητα, σε περιπτώσεις καταγγελιών από αλλοδαπούς (κρατουμένους ή μη) για κακομεταχείριση – κακοποίηση, προσβολή της προσωπικότητάς τους και πρόκληση σωματικών κακώσεων από αστυνομικούς και κυρίως από αυτούς που καλούνται να επιληφθούν σε περιστατικά ρατσιστικής βίας σε βάρος αλλοδαπών από ομάδες αγνώστων ατόμων. Επίσης, σύμφωνα με την 1/2010 εγκύκλιο του Εισαγγελέα Αρείου Πάγου, η οποία διαβιβάστηκε προς όλες τις Υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας με την υπ.αριθμ. 1016/23/37-α' από 07-04-2010 διαταγή Προϊσταμένου Επιτελείου/ Α.Ε.Α., σε περιπτώσεις καταγγελιών που υποβάλλουν κρατούμενοι αστυνομικών Υπηρεσιών και αφορούν κακομεταχείρισή τους στο πλαίσιο της προανάκρισης ή της σύλληψής τους, πρέπει να ενημερώνεται άμεσα ο αρμόδιος Εισαγγελέας Πρωτοδικών και οι καταγγελίες δεν διερευνώνται από αστυνομικούς της ίδιας Υπηρεσίας, αλλά από τις εισαγγελικές και δικαστικές Αρχές, χωρίς όμως να περιορίζεται η αρμοδιότητα της Διεύθυνσης Εσωτερικών Υποθέσεων.

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι το αστυνομικό προσωπικό, πέραν του ποινικού ελέγχου, υπόκειται και στο συνεχή διοικητικό έλεγχο, ο οποίος εξασφαλίζεται από το ιδιαίτερα αυστηρό πειθαρχικό δίκαιο, ο δε κολασμός των παραβατικών συμπεριφορών γίνεται με τη μέγιστη δυνατή ταχύτητα. Το πειθαρχικό δίκαιο αστυνομικού προσωπικού, το οποίο αποβλέπει στη διασφάλιση της πειθαρχίας του Σώματος, προβλέπει συγκεκριμένες διαδικασίες για την πλήρη, αντικειμενική και αμερόληπτη διερεύνηση των πειθαρχικών παραπτωμάτων για τα οποία εγκαλείται ο αστυνομικός (άρθρα 24, 26 και 28 του π.δ. 120/2008). Σύμφωνα δε, με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 23 του εν λόγω διατάγματος, η εξέταση των πειθαρχικών παραπτωμάτων που φέρονται ότι τελέσθηκαν από αστυνομικούς σε βάρος πολιτών, προηγείται της εξέτασης των λοιπών πειθαρχικών τους παραπτωμάτων, με την επισήμανση ότι όπως ρητώς ορίζεται στο άρθρο 10 (παρ. 1 περ. γ') αυτού, πράξεις που συνιστούν βασανιστήρια ή άλλες προσβολές της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, κατά την έννοια του άρθρου 137Α του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ.), επισύρουν την ποινή της απόταξης.

Παράλληλα, για την πειθαρχική διερεύνηση τέτοιων καταγγελιών διατάσσονται Ένορκες Διοικητικές Εξετάσεις (Ε.Δ.Ε.), η διενέργεια των οποίων, για την περιοχή της Αττικής και της Θεσσαλονίκης, ανατίθεται στις ειδικές προς τούτο Υποδιεύθυνσεις Διοικητικών Εξετάσεων, με τις οποίες ουδεμία διοικητική εξάρτηση έχουν οι καταγγελλόμενοι, ενώ για τις λοιπές περιοχές, ανατίθεται υποχρεωτικά σε αξιωματικό άλλης Αστυνομικής Διεύθυνσης, από εκείνη που ανήκει οργανικά ο εγκαλούμενος αστυνομικός.

Ως προς το χρόνο διερεύνησης των καταγγελιών, σημειώνεται ότι σε κάθε περίπτωση, είναι ο προβλεπόμενος από το π.δ. 120/2008, ήτοι 4 μήνες, για τις Ένορκες Διοικητικές Εξετάσεις (Ε.Δ.Ε.) που προβλέπονται στο άρθρο 26 αυτού και 8 μήνες, για τις προβλεπόμενες από το άρθρο 24 του ιδίου

π. δ., Προκαταρκτικές Διοικητικές Εξετάσεις (Π.Δ.Ε.). Η δε καθυστέρηση που, ορισμένες φορές, παρατηρείται κατά την εκδίκαση πειθαρχικών υποθέσεων, σύμφωνα με ενημέρωσή μας, αποδίδεται στην απαρέγκλιτη τήρηση των δικονομικών κανόνων που διασφαλίζουν τα δικαιώματα του κατηγορουμένου αστυνομικού, καθώς και στην πληρέστερη διερεύνηση των υποθέσεων για τη μόρφωση σαφούς και ολοκληρωμένης γνώμης από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα, ώστε να λαμβάνονται ορθές και δίκαιες αποφάσεις. Σε κάθε περίπτωση, που προκύπτουν στοιχεία από τα οποία στοιχειοθετείται η διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος επιβάλλονται οι προβλεπόμενες από την ισχύουσα νομοθεσία πειθαρχικές κυρώσεις.

Γίνεται δε, μνεία ότι η χώρα μας αναλαμβάνει και τις απαραίτητες νομοθετικές πρωτοβουλίες για τον εκσυγχρονισμό και την εναρμόνιση του εσωτερικού νομοθετικού πλαισίου προς τις συναφείς προβλέψεις του ευρωπαϊκού-κοινοτικού και διεθνούς δικαίου. Στο πλαίσιο αυτό, με τον πρόσφατο νόμο 4228/2014 (ΦΕΚ Α' 7), η Εθνική Αντιπροσωπεία προέβη στην κύρωση του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση κατά των Βασανιστηρίων και άλλων μορφών σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, το οποίο προβλέπει, μεταξύ άλλων και τη δημιουργία ενός ανεξάρτητου εθνικού μηχανισμού πρόληψης των βασανιστηρίων εντός του κράτους - μέλους. Με τις επιμέρους διατάξεις αυτού, ορίζεται ως Εθνικός Μηχανισμός Πρόληψης ο Συνήγορος του Πολίτη, ο οποίος, σύμφωνα με σχετική πρόβλεψη του εν λόγω νόμου, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, δύναται να συνεργάζεται με άλλους φορείς που δραστηριοποιούνται στο πεδίο της προάσπισης ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ειδικότερα της πρόληψης των βασανιστηρίων και άλλων μορφών απάνθρωπης και ταπεινωτικής μεταχείρισης.

Πλέον των ανωτέρω, σημειώνεται ότι με το άρθρο 10 του προσφάτως δημοσιευθέντος, κατόπιν αναληφθείσας νομοθετικής πρωτοβουλίας μας, νόμου 4249/ 2014 (Φ.Ε.Κ. Α' 73/ 24-03-2014), που αφορά, μεταξύ άλλων και στην αναδιοργάνωση της κεντρικής δομής της Ελληνικής Αστυνομίας, διευρύνεται η αρμοδιότητα του προβλεπομένου από το ν. 3938/2011 Γραφείου Αντιμετώπισης Περιστατικών Αυθαιρεσίας στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, για τη διερεύνηση καταγγελιών σε βάρος στελεχών των σωμάτων ασφαλείας, συμπεριλαμβάνοντας στην αποστολή του και τη διερεύνηση υποθέσεων, καταγγελούμενων παρανόμων συμπεριφορών, όπου υπάρχουν ενδείξεις ότι διενεργήθηκαν με ρατσιστικό κίνητρο ή ενέχουν άλλου είδους διάκριση.

Σε ό,τι αφορά στην καταγραφή περιστατικών ρατσιστικής και ξενοφοβικής βίας, σας πληροφορούμε ότι ανατέθηκε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων η δημιουργία ενιαίου μηχανισμού καταγραφής των περιστατικών αυτών, με την ανάληψη από την Ελληνική Αστυνομία της υποχρέωσης αποστολής των στοιχείων εκείνων τα οποία έχουν καταγγελθεί και καταγραφεί από τις Υπηρεσίες της. Συναφώς, διευκρινίζεται ότι τα εν λόγω στοιχεία καταγράφονται δύο φορές το έτος, εκ των οποίων η πρώτη καταγραφή αφορά στο χρονικό διάστημα από 01-01 έως 30-06, ενώ η δεύτερη το διάστημα από 01-07 έως 31-12 και αποστέλλονται στο προαναφερόμενο Υπουργείο.

Στο πλαίσιο αυτό, σας ενημερώνουμε ότι για το έτος 2012 έχουν καταγραφεί συνολικά 84 περιστατικά με πιθανολογούμενο ρατσιστικό κίνητρο, εκ των οποίων σε 22 περιπτώσεις φέρονται να εμπλέκονται αστυνομικοί, ενώ για το χρονικό διάστημα από 01-01-2013 έως και 30-06-2013 έχουν καταγραφεί 109 περιστατικά με πιθανολογούμενο ρατσιστικό κίνητρο, εκ των οποίων σε 37 περιπτώσεις υφίστανται καταγγελίες για εμπλεκόμενους αστυνομικούς. Ειδικότερα από τις 22 περιπτώσεις αιτιάσεων σε βάρος αστυνομικών που κατεγράφησαν το 2012, από πειθαρχικής πλευράς 4 υποθέσεις εκκρεμούν προς εξέταση, 14 τέθηκαν στο αρχείο, σε 2 υποθέσεις επιβλήθηκε κατώτερη πειθαρχική ποινή σε τρείς αστυνομικούς και άλλες 2 υποθέσεις εκκρεμούν ενώπιον των Πειθαρχικών Συμβουλίων. Από ποινικής πλευράς 14 υποθέσεις δεν είχαν αντίστοιχη ποινική διάσταση, 1 υπόθεση

τέθηκε στο αρχείο από την Εισαγγελία, σε άλλες 5 η σχετική αλληλογραφία έχει διαβιβασθεί στην Εισαγγελία και δεν έχει γνωστοποιηθεί η εξέλιξη αυτών, αναφορικά με την άσκηση ή μη ποινικής δίωξης, ενώ σε 2 υποθέσεις έχει ασκηθεί ποινική δίωξη, στη μία για παράβαση των άρθρων 175 (Αντιποίηση), 330 (Παράνομη βία), 381 (φθορά ξένης ιδιοκτησίας) και 382 (Διακεκριμένες περιπτώσεις φθοράς) του Ποινικού Κώδικα (Π.Κ.) ως και των άρθρων 1 και 2 του ν. 927/1979 «φυλετικές διακρίσεις» και στην άλλη για παράβαση των άρθρων 137Α παρ. 3 του Π.Κ. και ηθική αυτουργία σε επικίνδυνη σωματική βλάβη.

Πέραν αυτών, από τις 37 περιπτώσεις αιτιάσεων σε βάρος αστυνομικών που κατεγράφησαν κατά το έτος 2013, 3 υποθέσεις τέθηκαν στο αρχείο, στο πλαίσιο της πειθαρχικής διαδικασίας και εκκρεμούν οι λοιπές 34. Σε ότι αφορά στο ποινικό σκέλος, 16 εκ των υποθέσεων αυτών δεν είχαν αντίστοιχη ποινική διάσταση, για άλλες 18 η σχετική αλληλογραφία έχει διαβιβασθεί στην Εισαγγελία και δεν έχει γνωστοποιηθεί η εξέλιξη αυτών (όσον αφορά στην άσκηση ή μη ποινικής δίωξης), σε 2 έχει ασκηθεί ποινική δίωξη και εκκρεμεί στο ακροατήριο του αρμόδιου Πλημμελειοδικείου ενώ για 1 εκδόθηκε αθωωτική απόφαση.

Τέλος, επισημαίνεται ότι το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη και το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας είναι αποφασισμένα να μην επιτρέψουν την εκδήλωση οιασδήποτε μορφής συμπεριφορών που προκαλούν ή επιτείνουν τις κοινωνικές ανισότητες ή συμβάλλουν στη δημιουργία ξενοφοβικού κλίματος ή ρατσιστικών φαινομένων στους κόλπους του Σώματος της Ελληνικής Αστυνομίας, ως και κάθε παράνομη, αντικανονική ή απρεπή συμπεριφορά αστυνομικών. Προς τούτο, κάθε καταγγελία ή πληροφορία για αντιπειθαρχική ή και μη συνάδουσα με την ιδιότητα του αστυνομικού συμπεριφορά, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του ή και εκτός διατεταγμένης υπηρεσίας, πολύ δε περισσότερο για συγκάλυψη παραβατικών συμπεριφορών άλλων και γενικά για παράνομη ενέργεια ή παράλειψη εξετάζεται, σε βάθος, με ιδιαίτερη προσοχή και εφαρμόζεται η κείμενη νομοθεσία για την προστασία των κύρους του Σώματος και του κοινωνικού συνόλου, προς καλύτερη εξυπηρέτηση του ευρύτερου δημοσίου συμφέροντος.

Κατά τα λοιπά, αρμόδια να σας ενημερώσουν σχετικά είναι τα συνεργωτώμενα Υπουργεία.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΝΙΚΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ**

Για την αντιγραφή
Αθήνα, αυθημερόν
Το Γραφείο Κοιν. Ελέγχου/
Υπ. Δημόσιας Τάξης και
Προστασίας του Πολίτη

ΔΕΣΠΟΙΝΑ Α. ΜΑΣΕΛΗ
ΤΑΞΙΑΡΧΟΣ

